

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 27C/110/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116209460
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Ďuricová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2017:3116209460.4

Rozhodnutie

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Máriou Ďuricovou v právnej veci žalobcu Q. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. č. XX, B., v konaní zastúpený Pavol Trnka, advokát so sídlom Novomeského 1322/16, Bánovce nad Bebravou proti žalovanému Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, IČO: 001 664 81, o náhradu škody vo výške 1.434,71 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 1.434,71 € s 5 % úrokom z omeškania ročne od 15.4.2016 do zaplataenia a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 1.434,71 € titulom náhrady škody, ktorá predstavuje vynaložené náklady na právne zastupovanie advokátom v trestnom konaní, ktoré začalo tým, že vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru (ďalej len „OR PZ“), Odbor kriminálnej polície Trenčín uznesením ČVS:ORP-850/1-OVK-TN-2013 Hk zo dňa 19.3.2014 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol žalobcovi obvinenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín uznesením č. k. 2Pv 751/13/3309-24 zo dňa 21.5.2014 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku sťažnosť podanú žalobcom proti tomuto uzneseniu zamietla. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín pod č. k. 2Pv 751/2013/3309-26 dňa 30.6.2014 podala na Okresný súd Trenčín na žalobcu obžalobu pre vyššie uvedený zločin. Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 8T/83/2014 zo dňa 21.11.2014 podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku žalobcu oslobodil spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je žalobca stíhaný. Proti tomuto rozsudku podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín odvolanie, ktoré odôvodnila podaním zo dňa 23.1.2015 a Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 2To/20/2015-173 zo dňa 14.5.2015 podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie prokurátorky zamietol ako nedôvodné. Rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/83/2014 zo dňa 21.11.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/20/2015 zo dňa 14.5.2015 nadobudli právoplatnosť dňa 14.5.2015. Z dôvodu vedenia predmetného trestného konania bol žalobca nútený vyhľadať právnu pomoc, pričom si ako obvinený zvolil za advokáta Pavla Trnku so sídlom Novomeského 1322/16, Bánovce nad Bebravou.

2. O predbežné prerokovanie vzniknutého nároku na náhradu škody žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadal Generálnu prokuratúru SR žiadosťou zo dňa 12.10.2015. Generálna prokuratúra SR listom sp. zn. VI/4 Gc 97/15/1000-2 zo dňa 19.10.2015 žiadosť žalobcu postúpila Ministerstvu spravodlivosti SR, ktorú skutočnosť oznámila právnenmu zástupcovi žalobcu. Následne Ministerstvo spravodlivosti SR listom č. 48061/2015/141 zo dňa 30.10.2015 vrátila predmetnú žiadosť na Generálnu prokuratúru SR, keďže táto žiadosť nie je žiadosťou, ktorá môže byť prerokovaná ministerstvom a Generálna prokuratúra SR listom sp. zn. VI/4 Gc 97/15/1000-4 zo dňa 26.11.2015

oznámila žalobcovi, že nie je príslušná konať za štát, pretože škodu nespôsobila prokuratúra a vec považuje za skončenú.

3. Na základe vyššie uvedeného si žalobca uplatňuje náhradu škody vo výške 1.434,71 €, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím uvedením vyššie a s následným nezákonným postupom z titulu nákladov vynaložených na právne zastúpenie v predmetnom trestnom konaní, pričom žalobca je presvedčený, že spĺňa všetky zákonné podmienky pre uplatnenie ako je pre priznanie práva na náhradu škody. Právny názor žalovaného, že uznesenie o vznesení obvinenia nie je nezákonné, prokuratúra žiadne nezákonné rozhodnutie nevydala a samotný fakt, že došlo k oslobodzujúcemu rozsudku, nemôže automaticky odôvodňovať nárok na náhradu škody, nie je evidentne správny, čo potvrdzujú početné súdne rozhodnutia o obdobných návrhoch, pričom z týchto rozhodnutí bezpečne vyplýva aj tá skutočnosť, že orgánom príslušným konať za štát je Generálna prokuratúra SR.

4. Žalobca na pojednávaní konanom dňa 11.1.2017 prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že pokiaľ ide o dôvody podanej žaloby, poukazuje plne na dôvody vyplývajúce z písomne podanej žaloby s tým, že uplatnený nárok zakladá na nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi a tiež na nezákonnosti následného postupu prokuratúry, či už ide o zamietnutie podanej sťažnosti, podanú obžalobu trestnej veci a odvolanie proti prvostupňovému oslobodzujúcemu rozsudku. Žalobca si v trestnom konaní zvolil obhajcu a práve z titulu vynaložených nákladov obžaloby si uplatňuje nárok na náhradu škody. K argumentácií žalovaného v podanom odpore proti platobnému rozkazu - že výsledok trestného konania spočívajúci v oslobodení obžalovaného spod obžaloby, sám o sebe nedokazuje nezákonnosť vznesení obvinenia - uviedol, že takéto tvrdenie je síce pravdivé vo vzťahu k posúdeniu zákonnosti rozhodnutia v zmysle predpisov trestného práva, v prípade posúdenia zákonnosti rozhodnutia o stíhaní a následného postupu orgánov činných v trestnom konaní, z pohľadu nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím resp. nezákonným postupom verejnej moci je ale podstatné toto posúdenie z hľadiska konečného výsledku trestného konania, pretože ide o objektívnu zodpovednosť, nie o zodpovednosť za vinu. Je presvedčený, že súd v občianskoprávnom konaní ani nemôže skúmať zákonnosť vznesenia obvinenia z pohľadu ustanovenia trestných predpisov a posudzovať či uznesenie o vznesení obvinenia bolo alebo nebolo vydané v súlade s ustanovením § 206 ods. 1 Tr. poriadku, či toto uznesenie prokurátor z hľadiska ustanovení trestného procesu zamietol dôvodne a dôvodne aj vo veci podal obžalobu. Ak by sme prijali argumentáciu v tom smere, že zamietnutie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia prokurátorom potvrdzuje zákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia, aj z hľadiska nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, reálne by vôbec nepripadalo do úvahy podávanie takýchto žalôb, pretože podmienkou žaloby je podanie sťažnosti proti nezákonnému rozhodnutiu a následne vzniknuté nároky sa absolútne v rozhodujúcej výške odvíjajú práve od toho, že prokurátor takúto sťažnosť zamietol.

5. Žalovaný v podanom odpore zo dňa 21.9.2016 proti vydanému platobnému rozkazu uviedol, že v danom prípade bola vec žalobcu ukončená rozhodnutiami súdov (Okresného súdu Trenčín a Krajského súdu v Trenčíne) jeho oslobodením spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný. Ani jeden zo súdov vo svojich rozhodnutiach nekonštatoval, že by niektorý z orgánov trestného konania vydal nezákonné rozhodnutie, resp. že by postupoval v rozpore so zákonom. Neexistuje teda nezákonné rozhodnutie polície ani prokuratúry, ktoré by bolo právnym titulom na odškodnenie žalobcu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Názor, že oslobodenie obžalovaného spod obžaloby má automaticky za následok vznik nároku na náhradu škody nepovažuje za správny a pokiaľ niektoré súdy takýto názor súdov prezentovali vo svojich rozhodnutiach, upozornil na to, že tento názor bol prelomený nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13.11.2013 sp. zn. II ÚS 163/2013-50. Z tohto nálezu vyplynulo, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Trestné stíhanie proti žalobcovi bolo v mene štátu vedené legitímne, pričom štátu nie je možné uprieť legitímny záujem na vedení trestného konania proti konkrétnej osobe, ak je tu dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu.

6. Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 11.1.2017 uviedol, že neuznáva žalobcov návrh v celom rozsahu okrem dôvodov uvedených v podanom odpore zo dňa 21.09.2016 dopĺňa o nasledovné skutočnosti: v zákone č. 514/2003 Z. z. nie je nikde napísané, že pokiaľ je obžalovaný spod obžaloby na hlavnom pojednávaní oslobodený automaticky to znamená, že predchádzajúce prípravné konanie

a teda aj všetky rozhodnutia vydané v prípravnom konaní príslušnými orgánmi boli nezákonné. V SR neexistuje tak ako na to žalobca upriamil pozornosť tzv. common law ale podľa kontinentálneho práva, ktoré sa aplikuje aj v SR je v úlohe súdnej judikatúry relevantné ustanovenie hmotného práva na konkrétny prípad. Teda v takýchto prípadoch absencie sudca nemôže odmietnuť rozhodnúť pre neexistenciu konkrétneho ustanovenia, ktoré by sa sťahovalo na prejednávajúcu vec, čím by tak došlo k odmietnutiu spravodlivosti. Zároveň nikde v ústave SR nie je napísané, že akýkoľvek všeobecný súd a teda súd prvostupňový sa má riadiť určitou judikatúrou všeobecných súdov vyššieho stupňa. Zároveň nesúhlasil s vyjadrením právneho zástupcu žalobcu, že súd v rámci hlavného pojednávania v trestných veciach, nemôže konštatovať nijakým spôsobom nezákonnosť predchádzajúceho prípravného konania. Takúto možnosť predsa má a to napr., ak po podaní obžaloby prokurátora, túto od stola pre závažné procesné pochybenia odmietne alebo po podaní obžaloby trestné stíhanie zastaví. V takom prípade by teda skutočne nastala situácia, že by sa mohli rozhodnutia prokurátori považovať za nezákonné, tak isto je možné považovať za nezákonné rozhodnutia prokuratúry v tom prípade, ak by súdy vo svojich oslobodzujúcich rozsudkoch konštatovali v rámci odôvodnení, že prokurátor podal obžalobu nedôvodne bez jasných a zákonných dôkazov a z týchto dôvodov bolo potrebné obžalovaného oslobodiť. Tomu tak však v súvisiacej trestnej veci žalobcu nebolo. Oba súdy skonštatovali, že žalobcu bolo nutné oslobodiť iba s prihliadnutím na trestnoprávnu zásadu in dubio pro reo, keďže všetky vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní neboli podľa právneho názoru v oboch trestných súdov dostatočné na to, aby bol žalobca uznaný za vinného. Zároveň ale neskonštatovali, že prokurátor mal podľa trestnoprávnych procesných ustanovení aj takú možnosť, aby trestné stíhanie ešte v prípravnom konaní zastavil. Ďalej uviedol, že žalobca v rámci prípravného konania ani nevyužil mimoriadny opravný prostriedok podľa § 363 Trestného poriadku na základe ktorého by mohol generálny prokurátor zrušiť právoplatné rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní. Na základe vyššie uvedených skutočností má za to, že žaloba je v celom rozsahu nedôvodná, pretože žalobca nepreukázal, že v súvisiacom trestnom konaní bolo vydané akékoľvek nezákonné rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní. Žalobu navrhuje v celom rozsahu zamietnuť a pre prípad úspechu si trovy konania neuplatňuje, nakoľko tieto sú minimálne.

7. Súd vykonal dokazovanie podanou žalobou, uznesením o začatí trestného stíhania žalobcu zo dňa 19.3.2014, sťažnosťou proti vydanému uzneseniu o začatí trestného stíhania žalobcu, odôvodnením tejto sťažnosti, uznesením zo dňa 21.5.2014 o zamietnutí sťažnosti, podanou obžalobou vedenou na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 8T/83/2014, rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/83/2014 zo dňa 21.11.2014, odôvodnením odvolania Okresnej prokuratúry Trenčín zo dňa 23.1.2015, uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2To/20/2015-173 zo dňa 14.5.2015, vyúčtovaním odmeny advokáta vrátane osvedčenia o evidencii (čl. 28 - 30), žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z., príjmovými pokladničnými dokladmi (čl. 33 - 34a), stanoviskom Generálnej prokuratúry SR zo dňa 19.10.2015 (čl. 35), listom Ministerstva spravodlivosti SR zo dňa 30.10.2015, ktorým vrátil žiadosť o prerokovanie nároku na náhradu škody Generálnej prokuratúre SR, vyjadrením Generálnej prokuratúry SR zo dňa 26.11.2015, platobným rozkazom č. k. 27C/110/2016-41 zo dňa 27.6.2016, odporom proti vydanému platobnému rozkazu zo dňa 21.9.2016 a uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 27C/110/2016-48 zo dňa 28.9.2016, právoplatným 10.10.2016 a zistil tento skutkový stav:

8. Uznesením OR PZ, Odbor kriminálnej polície Trenčín ČVS:ORP-850/1-OVK-TN-2013 Hk zo dňa 19.03.2014 bolo začaté trestné stíhanie žalobcu podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že „od roku 2008 v podstate až doteraz, týral svoju družku A. E., nar. XX.XX.XXXX, tr. byt. B. XXX tým spôsobom, že počas ich spoločného spolužitia v rodinnom dome v B. č. XX po použití alkoholických nápojov jej spôsoboval fyzické ale hlavne psychické utrpenie, spočívajúce vo vyvolávaní bezdôvodných hádok, v rámci ktorých ju bezdôvodne fyzicky napádal, bil, fackoval, udieral päťami rúk, vykrúcal ruky, kopal do celého tela, sácal, vyhrážal sa jej zabitím seba, jej i detí a rozbíjaním nábytku a ničením majetku, násilným držaním a jazdením v aute veľkou rýchlosťou, pričom jej hovoril, že nech sa zabijú obidvaja, ďalej vulgárnym správaním, nadávaním, ponižovaním, vyvolávaním strachu a stresu, ktoré sa vystupňovalo počas r. 2012 až januára 2013, kedy bola nútená odísť s deťmi k otcovi, a v poslednom čase po odsťahovaní i odopieraním detí, ktoré majú v striedavej starostlivosti, čo nepriaznivo vplývalo na jej psychický stav, nemohla spať, mala triašky, bolievala ju hlava, nedokázala jesť, v dôsledku čoho bola i viac krát hospitalizovaná na psychiatrii a na základe znaleckého posudku by sa mohlo u nej jednať o syndróm týranej ženy“.

9. Voči predmetnému uzneseniu podal dňa 25.3.2014 žalobca prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu - Pavla Trnku sťažnosť, ktorú odôvodnil dňa 4.4.2014. Uznesením zo dňa 21.05.2014 pod číslom 2Pv 751/13-3309-24 bola prokurátorkou okresnej prokuratúry podľa § 193 ods. 1 písm. c)

Tr. poriadku táto sťažnosť ako nedôvodná zamietnutá. Podaním pod č. 2Pv 751/2013/3309-29 zo dňa 30.6.2014 bola na žalobcu podaná obžaloba, pričom konanie na Okresnom súde Trenčín sa viedlo pod sp. zn. 8T/83/2014.

10. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8T/83/2014 zo dňa 21.11.2014 bol žalobca podľa § 285 písmeno a) Tr. poriadku oslobodený spod skutku právne posúdeného obžalobou Okresnej prokuratúry Trenčín ako zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že od roku 2008 do mesiaca august 2013 týral svoju družku A. E. tým spôsobom, že počas ich spoločného spolužitia v rodinnom dome v B. č. XX po použití alkoholických nápojov jej spôsoboval fyzické ale hlavne psychické utrpenie, spočívajúce vo vyvolávaní hádok, v rámci ktorých ju bezdôvodne fyzicky napádal, bil, fackoval, udieral päťami rúk, vykrúcal ruky, kopal do celého tela, sácal, vyhrážal sa jej zabitím seba, jej i detí a rozbíjaním nábytku a ničením majetku, násilným držaním a jazdením v aute veľkou rýchlosťou, pričom jej hovoril, že nech sa zabijú obidvaja, ďalej vulgárnym správaním, nadávaním, ponižovaním, vyvolávaním strachu a stresu, ktoré sa vystupňovalo počas r. 2012 až januára 2013, kedy bola A. E. nútená odísť s deťmi k otcovi, a po odsťahovaní sa aj odopieraním detí, ktoré majú v striedavej starostlivosti, čo nepriaznivo vplývalo na jej psychický stav, nemohla spať, mala triašky, bolievala ju hlava, nedokázala jesť, v dôsledku čoho bola i viac krát hospitalizovaná na psychiatrii, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok pre ktorý je obžalovaný stíhaný. V odôvodnení uvedeného rozhodnutia prvostupňový súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané že poškodená nebola v určitých obdobiach v dobrej psychickej kondícii, no zo žiadneho navrhnutého a následne vykonaného dôkazu nebolo preukázané, že to bolo v dôsledku fyzického a psychického týrania obžalovaným, tak ako nebolo preukázané ani samotné fyzické či psychické týranie obžalovaným, pričom znalecký posudok syndróm týranej ženy nepotvrdil. V konaní nebolo bez akýchkoľvek relevantných pochybností preukázané spáchanie skutku obžalovaným v rozsahu kladenom mu za vinu.

11. Voči prvostupňovému rozhodnutiu podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín dňa 23.1.2015 odvolanie. Uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14.5.2015 bolo podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie okresnej prokurátorky zamietnuté, pričom v odôvodnení okrem iného uviedol, že obžalovaný je zo spáchania žalovaného skutku usvedčovaný viac-menej len výpoveďou poškodenej. Krajský súd však upriamuje pozornosť na tú skutočnosť, že je do veľkej miery vôbec otáznou, či poškodená vlastne obžalovaného usvedčuje a to v tom rozsahu, v akom je skutok formulovaný v obžalobnom návrhu. Z výpovede poškodenej vlastne vyplýva len to, že mala s obžalovaným počas vzájomného spolužitia rôzne nezhody. Obžalovaný neničil žiaden nábytok, len sa vyhrážal zničením nábytku na chate. Potvrdila, že ataky boli vzájomné, teda i z jej strany i zo strany obžalovaného, taktiež facky boli vzájomné a obaja na seba používali vulgárny slovník. Bila i ona jeho a to aj päťami. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, že vykonaným dokazovaním neboli produkované žiadne priame ani nepriame dôkazy, ktoré by sami osebe, alebo v spojení s inými dôkazmi umožňovali vysloviť jednoznačný a nespochybniteľný záver o tom, že sa žalovaný trestný čin stal a následne, že ho spáchal obžalovaný. Samotné nezhody medzi obžalovaným a poškodenou, občasné vzájomné fyzické ataky a nevraživosť nemožno ešte považovať za týranie v zmysle § 208 Tr. zákona. Jednorázové „vyhrážanie“ sa rýchlou jazdou vo vozidle, či zničením nábytku na chate, nemôže rozhodne dosahovať takú mieru intenzity fyzického či psychického utrpenia, aby bolo možné ho považovať za týranie v zmysle § 208 Tr. zákona. Rovnako tak za týranie nemožno považovať vyjadrenia obžalovaného, že poškodená je zlou matkou. Ostatné spôsoby konania zo strany obžalovaného uvádzané v obžalobnom návrhu neboli vôbec preukázané. Treba poukázať i na chovanie sa poškodenej, ktorá sa pod vplyvom psychického ochorenia mohla chovať (a zrejme aj chovala) takým spôsobom, ktorý u obžalovaného vzbudzovala zlosť - zmeny nálad, úteky z domova, zanedbávanie starostlivosti o deti - a preto reakcia z jeho strany na toto chovanie mohla byť pod vplyvom hnevu iná ako v štandardnej situácii. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom, ktoré uvádzala prokurátorka krajský súd nezistil, že by v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní boli produkované dôkazy preukazujúce spáchanie trestného činu. Samotné subjektívne pociťovanie chovania sa obžalovaného zo strany poškodenej ako týranie ešte nie je spôsobilé naplniť znaky skutkovej podstaty žalovaného zločinu. K tomu musia pristúpiť aj objektívne preukázané skutočnosti. Tak sa však v danom prípade nestalo.

12. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu listom zo dňa 12.10.2015 uplatnil u žalovaného návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. V uvedenom návrhu si uplatnil náhradu škody, ktorú si uplatnil titulom trov obhajoby, ktoré boli v predmetnom návrhu riadne špecifikované spolu s uvedením ich výšky, pričom spolu (úkony právnej služby, cestovné, režijný paušál a náhrady za stratu času) trovy obhajoby predstavovali 1.434,71 Eur.

13. Žalovaný, konajúci prostredníctvom Generálnej prokuratúry SR, v liste zo dňa 19.10.2015 uviedol, že Generálna prokuratúra SR nie je príslušná vo veci konať za štát, pretože nie sú splnené základné hmotnoprávne predpoklady na postup podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., škodu nespôsobilá prokuratúra a teda nie je daná príslušnosť Generálnej prokuratúry. Podľa názoru žalovaného treba príslušnosť konať za štát určiť podľa § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Ministerstvo spravodlivosti listom zo dňa 30.10.2015 vrátilo žalovanému postúpenú žiadosť o prerokovanie nároku na náhradu škody s podrobným odôvodnením prečo nie je príslušným orgánom konať za štát. Oznamením zo dňa 26.11.2015 oznámil žalovaný právnomu zástupcovi žalobcu, že Generálna prokuratúra jeho žiadosť neprerokuje, nakoľko nie je príslušným orgánom vo veci konať a treba mať za to, že príslušný orgán nie je možné určiť, a teda treba postupovať podľa § 4 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. a konať v mene štátu s Ministerstvom spravodlivosti SR. Vec je týmto na prokuratúre skončená.

14. Podľa príjmových pokladničných dokladov č. P-052, P-056, P-068, P-082, P-099, P-127, P-149 a pokladničného dokladu č. 0008 (čl. 33 - 34a) žalobca zaplatil svojmu právnomu zástupcovi za obhajobu v trestnom konaní sumu spolu 1.452,07 €.

15. Zistený skutkový stav súd subsumoval pod právne zdôvodnenie takto :

16. Podľa článku 1 ods. 1 Ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

17. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

18. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

19. Podľa čl. 46 ods. 3, 4 Ústavy SR každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

20. Podľa článku 50 ods. 3 Ústavy SR obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám, alebo prostredníctvom obhajcu.

21. Podľa § 3 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení účinnom ku dňu vznesenia obvinenia žalobcovi (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

22. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

23. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

24. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

26. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že

neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

27. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

28. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

29. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

31. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/ 1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. Predtým ako súd pristúpil k meritórnemu prerokovaniu nároku navrhovateľa skúmal, či bola splnená procesná podmienka uplatnenia nároku na náhradu škody na súde - predbežné prerokovanie nároku príslušným orgánom. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že táto podmienka splnená bola s výsledkom, že orgán príslušný na predbežné prerokovanie, písomne oznámil poškodenému (žalobcovi), že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody. Žalobca sa teda dôvodne obrátil na súd so žalobou o náhradu škody.

33. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú fyzickým a právnickým osobám nezákonným konaním svojich orgánov ich rozhodnutiami alebo nesprávnym úradným postupom vyplýva z čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a predstavuje integrálnu súčasť práva jednotlivca na súdnu ochranu. Zákon č. 514/2003 Z. z. upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri jej výkone, ak sú splnené podmienky zodpovednosti podľa tohto zákona. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci má povahu objektívnej zodpovednosti, t.j. zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Zákon nepozná ani žiadny liberačný dôvod na základe ktorého by bolo možné sa tejto zodpovednosti zbaviť.

34. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že prvostupňovým ani druhostupňovým rozhodnutím v trestnom konaní nie je konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia a podania obžaloby, ako v nich nie je ani konštatované, že prokurátor mal trestné stíhanie v prípravnom konaní zastaviť, súd uvádza, že základnou podmienkou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je okolnosť, že toto rozhodnutie bolo príslušným orgánom zrušené pre nezákonnosť. V zmysle právnych záverov súdnej judikatúry má aj oslobodenie spod obžaloby v trestnom konaní rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Rozhodovanie súdov sa ustálilo medziiným na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod žaloby má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 1CZ/6/1990, publikované ako Rc/35/1991, ktoré bolo vydané v čase existujúcej spoločnej právnej úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom zákonom č. 58/1969 Zb. účinným v SR do 30. 6. 2004 a v ktorom judikoval, že otázku, či zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby môže mať rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, je potrebné zodpovedať kladne. „Systematickým a logickým extenzívnym výkladom možno dôjsť k záveru, že rovnaký význam (dôsledky) ako zrušenie právoplatného rozhodnutia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má zastavenie trestného stíhania, oslobodenie spod obžaloby, aspoň ak k nemu došlo z určitých dôvodov. ..Uvedené opatrenia totiž znamenajú, že je potrebné vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a teda, že koniec koncov proti nemu nemalo byť vznesené obvinenie.... Zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby majú teda, bez ohľadu na dôvody, ktoré k nim viedli,

z hľadiska ustanovenia § 4 zákona č. 58 /1969 Zb. (§ 6 ods. 1 veta prvá, zákona č. 514/2003 Z. z.) rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia“. Uvedené bolo opakovane konštatované Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutiach sp. zn. 1Cdo 53/ 1993 zo dňa 08.06.1993, sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.8.2010, sp. zn. zo dňa 30. 11.2009, sp. zn. 4 Cdo 183/2009, Nálezy ÚS ČR III.ÚS 2201/2010 zo dňa 11.4. 2013, IV. ÚS 642/05 zo dňa 28.8.2007, II. ÚS 590/08 zo dňa 17.6.2008, III. ÚS 1976/09 z 13.12.2001 a Pl.ÚS 35/09 zo dňa 6.12.2011,ako aj Nález ÚS SR zo dňa 24.3.2011, sp. zn. II ÚS 25/2011.

35. V predmetnej veci uznesením povereného príslušníka OR PZ, Odbor kriminálnej polície Trenčín ČVS: ORP-850/1-OVK-TN-2013 Hk zo dňa 19.03.2014 bolo začaté trestné stíhanie žalobcu ako obvineného z trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zákona. Žalobca proti uzneseniu podal sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín sp. zn. 2Pv 751/13/3309-24 zo dňa 21.5.2014 zamietnutá ako nedôvodná. Na základe podanej obžaloby Okresný súd Trenčín rozsudkom sp. zn. 8T/83/2014 zo dňa 21.11.2014 právoplatným v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2To/20/2015-173 zo dňa 14.5.2015, dňa 14.5.2015, oslobodený spod obžaloby podľa § 285 písmeno a) Tr. poriadku pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

36. Žalovaný sa pri argumentácii, že sa nejedná o nezákonné rozhodnutie opieral o nález Ústavného súdu SR zo dňa 13.11.2013, sp. zn. II. ÚS 163/2013, podľa ktorého „skutočnosť, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia dochádza k posunu v rámci procesných štádií trestného konania do štádia, v ktorom sa trestné konanie vedie už pre vyšší stupeň pravdepodobnosti, že prešetrovaný skutok spáchala konkrétna osoba v tomto uznesení označená, t. j. trestné konanie sa presúva do štádia zisťovania skutočností rozhodujúcich pre potvrdenie alebo pre vyvrátenie tohto trestného obvinenia, ktoré je vlastne predpokladom tohto šetrenia, tak vzhľadom na uvedené uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila.“ V prvom rade súd zdôrazňuje, že tento právny názor nie je v žiadnom prípade ustálený a podľa názoru súdu ho nemožno považovať za *ratio decidendi* predmetného nálezu (aj keď sa stal súčasťou vybranej právnej vety) nakoľko v ňom bola riešená iná právna otázka a to otázka stretu uplatňovania nároku na náhradu škody titulom uznesenia o vznesení obvinenia a titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe ako aj otázka premlčania nároku na náhradu škody. V druhom rade nemožno považovať tento názor za odklon od doterajšej ustálenej judikatúry už len z dôvodu, že sa ústavný súd v náleze, v ktorom tento právny názor vyslovil nedostatočne, resp. nijako nevysporiadal s dôvodmi a argumentmi, vyplývajúcimi z opačnej judikatúry, vyvíjajúcej sa v období minimálne 20-tich rokov. Dlhodobou judikatúrou českých a slovenských najvyšších súdnych inštancií bol právny názor o zodpovednosti štátu za nezákonné rozhodnutie v prípade neskoršieho oslobodenia spod obžaloby opakovane potvrdený a preto ho možno považovať za právne ustálený.

37. Právny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby je potrebné hľadať nielen v ustanovení čl. 36 ods. 3 Listiny ale všeobecne v rovine predovšetkým čl.1 ods. 1 Ústavy, teda v princípoch právneho štátu. Ak má štát byť skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, či za konanie, ktorým štátne orgány alebo orgány verejnej moci priamo zasahujú do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je určite povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, pokiaľ sa neskôr ukáže ako postup mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Inak povedané, ak má byť jednotlivec povinný sa obmedzujúcim úkonom trestného stíhania, či úkonom s ním vecne spojeným podrobiť, musí v podmienkach materiálneho právneho štátu existovať záruka, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenie za všetky úkony, ktorým bol podrobený. Pokiaľ by takáto perspektíva neexistovala, nebolo by možné trvať na povinnosti jednotlivca takéto obmedzenia v rámci trestného stíhania znášať (viď napr. rozsudok NS ČR 1Cz 6/1990, rozsudok NS SR 1Cdo 53/93, uznesenie NS SR 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.8.2010, uznesenie NS SR zo dňa 30. 11. 2009, sp. zn. 4 Cdo 183/2009, Nálezy ÚS ČR III.ÚS 2201/2010 zo dňa 11.4. 2013, IV. ÚS 642/05 zo dňa 28.8.2007, II. ÚS 590/08 zo dňa 17.6.2008, III. ÚS 1976/09 z 13.12.2001 a Pl. ÚS 35/09 zo dňa 6.12.2011,ako aj Nález ÚS SR zo dňa 24.3.2011, sp. zn. II ÚS 25/2011).

38. Súd ďalej poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo194/2010 v zmysle ktorého „zákon č. 514/3003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania“ (pozri aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 21. 6.2011, sp. zn. 2 Cdo 121/2010). Uznesenie o vznesení obvinenia nebolo považované bez ďalšieho za nezákonné, súd ani nehodnotil (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Viazanosť súdu zrušujúcim rozhodnutím vyplýva zo samotného znenia § 6 ods. 1 veta druhá zákona č. 514/2003 Z. z.. Preto, majúc za to, že oslobodzujúci rozsudok podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť a týmto rozhodnutím je súd viazaný, nemohol sám v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím opätovne posudzovať zákonnosť, resp. nezákonnosť uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia a uznesenia prokurátorky o zamietnutí sťažnosti obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia, prípadne posudzovať postup trestného súdu v tom smere, či mal trestné stíhanie zastaviť alebo odmietnuť obžalobu. Nad rámec vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že trestný súd obžalobu neodmietol pre závažné procesné pochybenie súd uvádza, že unesenie dôkazného bremena a „udržanie obžaloby“ je v každom prípade úlohou prokurátora, ktorý by už v procese získavania dôkazov v prípravnom konaní mal dbať na ich zákonnosť a ďalšiu použiteľnosť. Dôkazná núdza spôsobená nedostatok usvedčujúcich dôkazov zaobstaraných v prípravnom konaní, vedie v konaní pred súdom k vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku. V prejednávanom prípade už samotné znenie skutku na základe ktorého bola na žalobcu podaná obžaloba nebolo v konaní pred súdom udržateľné, keď nielenže zo znaleckého posudku skutočnosť, že poškodená trpí syndrómom týranej ženy nevyplynula, no z dokazovania nevyplynula ani doba, počas ktorej malo k činu dochádzať (v obžalobe uvedené „od roku 2008 do mesiaca august 2013, pričom poškodená uviedla, že v januári 2013 opustila spoločnú domácnosť a odvtedy ju žalobca žiadnym spôsobom neatakoval“ - čl. 25). Ďalej z rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne vyplýva, že jednorázové „vyhrážanie“ sa rýchlou jazdou a zničením nábytku na chate nie je možné považovať za týranie v zmysle § 208 Tr. zákona, pričom ostatné spôsoby konania zo strany obžalovaného uvádzané v obžalobnom návrhu neboli vôbec ani preukázané. Z uvedeného je viac ako zrejmé, že obžaloba so znením skutku tak ako bol v nej uvedený bola neudržateľná čo viedlo k vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku. Zodpovednosť za dokázanie skutku, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu, nesie prokurátor (ako žalujúca strana). Porušenie povinnosti zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností a na to nadväzujúcich povinností orgánov činných v trestnom konaní ustanovených v § 2 ods. 10 Trestného poriadku nie je procesnou chybou v zmysle § 241 ods. 1 písm. f/ Trestného poriadku, respektíve § 244 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku a nie je sankcionované rozhodnutím o odmietnutí obžaloby a vrátení veci prokurátorovi podľa naposledy označených ustanovení. Sankciu v tomto prípade predstavuje neunesenie dôkazného bremena prokurátorom v súdnom konaní, a to vo vzťahu ku všetkým skutkovým zisteniam, relevantným ako kvalifikačný moment (z hľadiska podstaty uznania viny je takou sankciou oslobodenie obžalovaného spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ alebo písm. c/ Trestného poriadku) - rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Tost 4/2014. V zmysle uvedeného je tvrdenie žalovaného že z dôvodu, že trestný sudca obžalobu neodmietol a tým potvrdil zákonnosť rozhodnutí v prípravnom konaní zjavne nesprávne. Sankciou za porušenie povinnosti prokurátora zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností je práve oslobodenie spod obžaloby, tak ako sa tomu stalo aj v prejednávanom prípade.

39. Avšak bez ohľadu na uvedené zákon č. 514/3003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie či porušenie právnej povinnosti konkrétnym orgánom verejnej správy. Teda aj keď by sa trestné stíhanie v čase, keď bolo vedené, mohlo javiť ako zákonné, v súlade s ustálenou judikatúrou ho treba považovať za nezákonné práve z dôvodu výsledku tohto konania, ktorým je právoplatný oslobodzujúci rozsudok.

40. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že žalobca v rámci prípravného konania ani nevyužil mimoriadny opravný prostriedok podľa § 363 Tr. poriadku na základe ktorého by mohol generálny prokurátor zrušiť právoplatné rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.9.2008, sp. zn. 1 Cdo 71/2008 v zmysle ktorého „z § 3 zákona č. 58/1969 Zb. vyplýva, že nárok na náhradu škody možno priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podania v tomto ustanovení vymenovaných opravných prostriedkov (t.j. odvolanie,

rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť), pričom je zrejmé, že zákonodarca mal na mysli vyčerpanie riadnych opravných prostriedkov a nie všetkých zákonom predpokladaných opravných prostriedkov. So spomenutým úmyslom zákonodarcu korešponduje aj nová právna úprava obsiahnutá v zákone č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, kde v § 6 ods. 2 je expressis verbis použitý termín „riadny opravný prostriedok“, bez toho, aby vymenovával jednotlivé jeho formy tak, ako je to v prípade § 3 zákona č. 58/1969 Zb.“ Vychádzajúc z uvedeného žalobca pre uplatnenie práva na náhradu škody nepochybne splnil podmienku ustanovenú v § 6 ods. 2 a to podaním riadneho opravného prostriedku (sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia).

41. Vo vzťahu k vyjadreniu žalovaného, že z rozdielu medzi právnymi systémami - angloamerickým (common law) a kontinentálnym právnym systémom vyplýva, že prvostupňový súd sa nemá riadiť judikatúrou súdov vyššieho stupňa, nakoľko uvedené nie je nikde v Ústave SR napísané, dáva súd žalovanému do pozornosti čl. 1 ods. 1, veta prvá Ústavy SR - „Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.“ V uvedenom článku je zakotvený princíp právneho štátu. Obsahom tohto princípu je vytvorenie istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06), pričom právna istota (a v rámci nej aj predvídateľnosť súdnych rozhodnutí) je jedným zo základných a ťažiskových princípov právneho štátu. Právna istota spoločnosti je dôležitým pilierom ochrany práva. Je to taká všeobecná základná hodnota právneho poriadku, až sa niekedy kladie na jednu úroveň so spravodlivosťou. Právnu istotu je možné chápať aj ako právo, ktoré je predvídateľné. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Súd preto nevidel dôvod aby na právne relevantnú otázku v obdobnej veci dal inú odpoveď, než aká je ustálenou judikatúrou vyformovaná už minimálne 20 rokov.

42. Súd záverom vo vzťahu k argumentácii Generálnej prokuratúry SR v jej vyjadrení zo dňa 26.11.2015 o nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie, odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14.10.2015 sp. zn. 8 Cdo 289/2014 v zmysle ktorého „ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z. z. je od 1.1.2013 Generálna prokuratúra SR.“ Uvedené rozhodnutie bolo publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR č. 1/2016.

43. Vzhľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že uznesenie o vznesení obvinenia v danom prípade v spojení s uznesením okresnej prokurátorky o zamietnutí sťažnosti žalobcu ako obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia, na podklade ktorého sa začalo viesť voči nemu trestné stíhanie a bola podaná obžaloba (ďalej aj „uvedené rozhodnutia“), pričom následne bol v konaní pred súdom spod obžaloby oslobodený podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok pre ktorý je obžalovaný stíhaný, sú nezákonnými uzneseniami, na podklade ktorých možno konštatovať, že štátu vznikla povinnosť nahradiť žalobcovi škodu, ktorá mu preukázateľne vznikla v príčinnej súvislosti s nimi.

44. Škoda predstavuje materiálnu ujmu, spočívajúcu v zmenšení majetku poškodeného a objektívne vyjadriteľnú v peniazoch. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. žalobcovi vznikla skutočná škoda v podobe trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. V zmysle ustanovení § 18 ods. 1, ods. 3 zákona č.514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie a súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Žalobca sa od žalovaného domáha zaplatenia trov právneho zastúpenia v súlade s týmto ustanovením, t.j. vo výške tarifnej odmeny a hotových výdavkov v zmysle vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (nie vo výške skutočne

uhradenej žalobcom). Trovy obhajoby pozostávali z 12 úkonov právnej služby v období odkedy došlo k prevzatíu obhajoby do rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne dňa 14.5.2015 vo výške 1.039,42 € pričom ich presná špecifikácia tvorila súčasť návrhu. Ďalej trovy obhajoby predstavovalo cestovné vo výške 125,78 €, režijný paušál vo výške 80,75 € a náhrada za stratu času vo výške 188,76 €. Celkovo trovy obhajoby predstavujú sumu 1.434,71 €. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 30.03.2011, sp. zn. 3 Cdo 194/2010 a rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.6.1993, sp. zn. 1 Cdo 53/93 publikované pod R 70/1994, v zmysle ktorých „náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie...“ Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 11.1.2017 uviedol, že výšku náhrady škody spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia v trestnom konaní ako ani vykonanie jednotlivých úkonov nerozporuje. Vzhľadom k tomu, že v trestnom konaní došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia má poškodený (žalobca) právo na náhradu trov obhajoby, ktoré mu v tomto konaní vznikli (skutočná škoda). Na základe uvedeného považoval súd trovy obhajoby vo výške 1.434,71 € za účelne vynaložené a uhradené žalobcom obhajcovi, čo je zrejme z príjmových pokladničných dokladov.

45. Čo sa týka príčinnej súvislosti, tak v tejto právnej veci je daná priama vecná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou v podobe trov právneho zastúpenia, pretože pokiaľ by vyšetrovateľ nezačal trestné stíhanie a nevzniesol žalobcovi obvinenie, nemal by žalobca dôvod zvoliť si obhajcu na jeho zastupovanie v trestnom konaní a nevznikla by žalobcovi v trestnom konaní škoda vo výške trov právneho zastúpenia, ktoré žalobca uhradil za poskytnutú obhajobu. Je teda dané priame pôsobenie príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádzala následku a vyvolala ho. Žalobca využil svoje ústavné právo, garantované v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR na kvalifikovanú obhajobu, nakoľko sám nemá právnické vzdelanie. Podľa názoru súdu je nespochybniteľná nevyhnutnosť takéhoto postupu v súvislosti s tak závažnou a pre laika zložitou skutočnosťou, ako je vznesenie obvinenia a začatie trestného stíhania a je irelevantné, či mu bol obhajca ustanovený alebo či si ho zvolil sám.

46. Preto, keďže boli naplnené všetky zákonné predpoklady, pre priznanie náhrady škody žalobcovi v ním uplatnenej výške a to existencie nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody a žalobca preukázal, že mu škoda takto vznikla vo výške, v ktorej si ju uplatnil, súd jeho návrhu vo vzťahu k uplatnenej istine vyhovel.

47. V zmysle uvedeného súd priznal žalobcovi náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím v celkovej výške 1.434,71 €, pričom lehotu na plnenie určil v zmysle § 232 ods. 3, prvá veta C.s.p..

48. V zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/ 1995 Z. z. v účinnom znení súd žalobcovi priznal úrok z omeškania z dlžnej sumy priznanej titulom náhrady škody vo výške o päť percentuálnych bodov vyššej ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (sadzba ECB - 0,00%), a teda vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 15.04.2016, teda odo dňa nasledujúceho po uplynutí 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku (návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody bol žalovanému doručený dňa 14.10.2015 - čl. 35).

49. Súd sa zaoberal i otázkou, či si navrhovateľ trestné stíhanie neprivodil sám. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu ČSR sp.zn. 1Cz/6/90, publikovaného pod R 35/1991 totiž ten, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené alebo kto bol oslobodený spod obžaloby právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia nemá, ak si vznesenie obvinenia zaviniť sám a bol oslobodený spod obžaloby alebo proti nemu bolo trestné stíhanie zastavené len preto, že nie je za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný alebo že mu bola udelená milosť alebo že trestný čin bol amnestovaný.

50. V tejto veci nebolo vykonaným dokazovaním zistené, že by si žalobca privodil vznesenia obvinenia sám, svojim konaním. Žalobca bol spod obžaloby oslobodený z dôvodu, že nebolo preukázané, že by sa stal skutok, z ktorého bol obvinený a neskôr i obžalovaný. Žalobca v trestnom konaní v plnom rozsahu spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom, trestného konania sa riadne zúčastňoval, od počiatku až dokonca zotrval na svojom tvrdení, že je v danej veci nevinný a riadne využíval všetky dostupné právne prostriedky svojej obrany. Podľa názoru súdu si žalobca svoje trestné stíhanie a vznesenia obvinenia nezavinil.

51. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

52. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p., o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

54. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p., keď mal za preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne. V zmysle uvedeného má potom žalobca nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania. V rozhodnutí vo veci samej súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania však rozhodne súd prvej inštancie až po právoplatnosti tohto uznesenia, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.